

PARAU FA'ARARA'A NĀ TE MAU VE'A #39

Te mau nūmera o teie ma'i :

151 hi'opo'ara'a tei ravehia i te omuara'a no teie hope'a hepetoma, aita e ta'ata i ro'ohia i teie tirotiro. 2 816 ta'ata tei hi'opo'ahia, mai te omuara'a o teie ma'i. E 60 rahira'a ta'ata tei ma'ihia i te Covid-19 : 4 ta'ata tei roto noa ā i te hi'opo'ara'a tāmāu. 56 ta'ata tei 'afaro roa mai, 'aita te mau tapa'o ma'i e 'itehia fa'ahouhia ra i nia ia rātou. **Aore e ta'ata fa'ahou** i roto i te piha rapa'aura'a ma'i fifi, 'ua āfaro roa. E te parau āpi oaoa ra, **aore roa e ta'ata i fa'arue mai.**

Teie ra, **ia vai ara noa ā tātou**, e ia tāmāu noa ā i te **fa'a'ohipa** i te mau **ravea pāururura'a** i teie ma'i, e ia **fa'a'iti** i te teretere.

Te mau nūmera 'i teie mahana

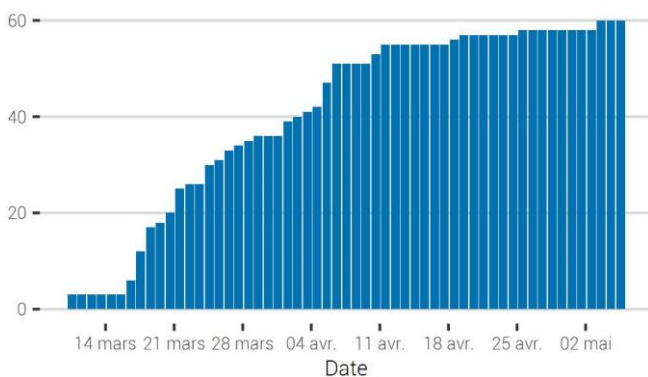
Ta'atoara'a o te mau ta'ata tei ma'i hia i te COVID-19 : 60

Rahira'a ta'ata tei ma'i hia i te COVID-19 e o tei tapea hia i te fare ma'i :

- no teie taimē 1
- mai te ha'amatarā'a no teie ma'i 4

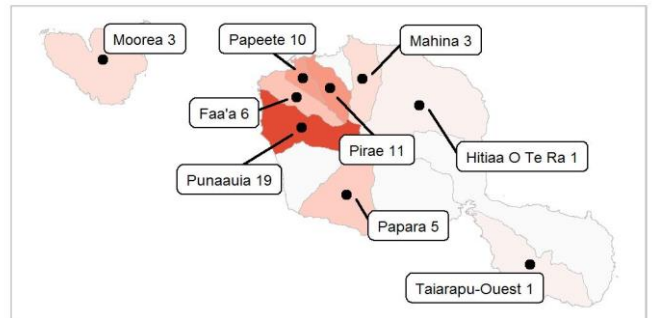
Rahira'a ta'ata tei rapa'āu hia i roto i te piha rapa'aura'a ma'i fifi 0

Fig. 1. Rahira'a ta'ata tei ma'i hia i te COVID-19 'i Pōrīnetia farāni nei māi te omuara'a mai

No roto mai : Piha hi'opo'ara'a i te mau ma'i, Fa'aterera'a nui no te ea

Fig. 2. Te mau ma'i i Tahiti e i Moorea, i te mahana maha 7 nō Mē 2020

No roto mai : Piha hi'opo'ara'a i te mau ma'i, Fa'aterera'a nui no te ea

'Ua iti mai te mau hi'opo'ara'a i te ma'i Covid-19

Noa atu te fa'arahira'a hia te mau hi'opo'ara'a, 'ua iti mai te mau taa'ta e hi'opo'ahia i teie mau mahana nei. Oia nei, i te mau hepetoma i ma'iri 'ae nei, mea rahi te mau ta'ata tei hi'opoahia ; te vai nei te mau ta'ata tei ho'i mai na te ara mai, te tahi atu mau ta'ata atoa hou rātou a ho'i atu ai i roto i tō rātou mau motu. I te 'opanira'ahia te mau 'oti'a fenua, 'ua iti mai ia te terera'a manureva mai te ara mai e nā teie tumu i fa'a'iti roa te mau hi'opo'ara'a. 'Ua iti atoa te mau ta'ata tei piri atu i te tahi atu mau ta'ata, 'ua iti atoa ia te ta'ata tei ro'ohia i teie ma'i. Te fa'aha'amana'o nei te mau Ti'a Fa'atere i te Ea, e nehenehe roa te mau taote atoa tā te Hau e tae noa atu i te mau taote e ere i tā te Hau e ani i te hi'opo'ara'a i te mau ta'ata tā rātou e hi'opoa nei e te vai ra te mau tapa'o ma'i i nja ia rātou, no te ma'imira'a i te

tiroiro Covid-19, e na reira atoa no te mau ta'ata e 'ohipa fatata roa atu i te huirā'atira.

No te hō'ē ta'ata, tei ma'i hia na i te ma'i Covid-19, e i muri 'ae i te maorora'a e 14 mahana te opanipanira'a, ua hi'opo'a fa'ahou hia oia e aita i 'itehia te tiroiro Covid-19 i roto ia'na, te ha'apapu atu nei te mau Ti'a Fa'atere o te Ea, e nehenehe roa teie ta'ata e ho'i i nia i tāna vahi 'ohipara'a. Aita oia e ha'afifi ra i te mau ta'ata e ha'ati ra ia'na.

Te tere manureva a te Hau Nui (Continuité Territoriale) : te fa'anaho ra'a no te fa'aho'ira'a mai tō tātou mau ta'ata i te fenua nei.

E tae mai te manureva a te taiete Air Tahiti Nui tei tārahuhia e te Hau Nui i teie tapati 10 nō Mē. E 80 ta'ata no te fenua nei i nia i taua manureva ra. 'Ua tapa'ohia te rahira'a anira'a no te ho'i mai i te fenua nei, i roto i te Pū tia'au i te fifi ma'i Covid-19 no te fenua nei, te piha toroa a te Tomitera Teitei, e te pū 'ohipara'a no Pōrinetia farani i Paris. E ravehia te tahi mau fa'ana'ahora'a mai teie te huru :

- 1 - nā mua roa te feia tei haere atu i Paris no te rapa'aura'a i tō rātou ma'i e tae noa atu i tō rātou mau ta'ata ape'e ;
- 2 - te mau ta'ata te fifi ra i te pae te tino e tae noa atu i te pae o te moni.
- 3 - te mau vahine tei tō
- 4 - te utuafare e tā rātou mau tamari'i

O te mau ta'ata noa e titeti manureva papu tā rātou a te taiete Air Tahiti Nui, o tei fa'ari'ihia e rave i taua manureva ra. Na te Hau fenua e 'amo i te mau ha'ama'auara'a atoa, no tā rātou mau hi'opo'ara'a e tō rātou nohora'a i roto i te fare tei fa'atahia nō rātou i te fenua nei. E ono ahuru ma piti tauatini tara, i te ta'ata hō'ē.

Te ara'ira'a i te mau pe'ape'a utuafare : te mau ravea rū i roto i te tau fifi o tā tātou e farerei nei.

Na roto i te tau fa'ahopora'a e fa'aea i te fare, e 'itehia te tahi taura'a rahi i roto i te orara'a utuafare na roto anei i te hō'ē tāhō'ēra'a i te fēti'i e aore ra te fā ra'a mai te tahi mau taura'a o te huru o te ta'ata, mai te hō'ē tāne anei o te fa'atupu i te pe'ape'a i roto i tōna iho utuafare.

Ia 'ite noa hia atu teie huru fifi e mea tītauhia ia niuniu rū atu i te nūmera 17.

'Ua ha'ama'au hia te tahi fa'ana'ahora'a 'āpī i roto anei i te mau 'oire, te mau fare ra'au, e aore ra i roto i te mau fare utuutura'a ma'i fa'atata roa 'ae i tō 'outou nohora'a. E nehenehe ia te mau ta'ata e fa'aruru nei i teie huru pe'ape'a e aore ra te mau 'ite o teie mau pe'ape'a ia haere atu e farerei i te mau ti'a no teie mau fare ra'au.

I reira e fa'ari'i mata'ihia rātou, e fa'aro'ohia rātou e i reira atoa te tahi mau ha'amaramaramara'a e horoa hia ai no te 'āpe'era'a ia rātou i roto i teie fifi.

Na teie ravea e fa'aohie i te mau tauturu i te feia i fa'aruru i teie mau pe'ape'a utuafare. E nehenehe atoa teie ravea e fa'aohie i te fa'ahaerera'a i teie ta'ata i fifi i roto i te mau pū i fa'ata'ahia no te tautura'a ia rātou.

'Ua fa'ana'ahohia teie mau ravea nā mua roa no te mau vahine o teie taparahihia. 'Ua fa'ata'a atoa hia ra te reira no te mau mero o te utuafare mai te mau tamari'i.

Te mau pāroru vaha (masque chirurgical e FFP2) : te huru tupura'a o te 'operera'a tāmoni ore mai te omuara'a o teie fifi ma'i Covid-19

Mai te omuara'a o teie fifi ma'i Covid-19, 'ua opere na te Fa'aterera'a o te Ea te mau pāroru vaha ma te tāmoni ore, no te feia rave 'ohipa no te Ea e tae noa atu i te feia e 'ohipa piri roa atu i te huirā'atira. E 550 000 pāroru vaha tei operehia :

- ❖ No te mau taote e ere i tā te Hau : 'ua operehia te pāroru vaha (faito masque chirurgical) mai te 12 nō mati ra na roto atu i te pū ARASS e mai te 23 nō mati na roto i te mau fare ra'au. Area te pāroru vaha faito FFP2, 'ua ha'amatahia te operera'a mai te 4 no Mē nei.
- ❖ Ta'a'e noa atu ai te feia rave 'ohipa a te Ea, 'ua opere atoa hia, mai te 23 nō mati ra, 280 000 pāroru vaha (masque chirurgical) no te feia e 'ohipa piri roa tā rātou i te huirā'atira mai te rave 'ohipa o te mau 'Oire, te mau Pū a te Hau, te feia tūpohe auahi, te fare tape'ara'a, te mau fare ha'apa'ora'a tamari'i, te mau taiete pere'o mateina'a, te pū ha'apa'o nei i te tino pohe.
- ❖ Mai te 8 no Eperera ra, 'ua opere atoa hia na te huirā'atira.
- ❖ Mea ta'a'e ihoa ia te rahira'a o te mau pāroru vaha tei operehia i roto i te mau fare utuutura'a ma'i.

E fa'aiti maru noa hia te operera'a pāroru vaha i te feia rave 'ohipa piri roa i te huirā'atira, no te mea, i teie nei, e nehenehe rātou e haere i roto i te mau fare ra'au e ho'o mai ai te mau pāroru vaha nō rātou ; 'ua ha'amatahia teie huru operera'a mai te 27 nō Eperera ra.

Te poro'i nei te mau Ti'a mana o te Ea i te huirā'atira ia omono te mau pāroru vaha nirahia ma te fa'a'ohipa i te ahu. Te vai nei te mau āpi parau ha'api'ira'a i te nirara'a i teie mau pāroru vaha. Haere atu i nia i te tahua Natirara a te Fa'aterera'a o te Ea :

<https://www.service-public.pf/dsp/covid-19/supports-coronavirus/>

TE PORO'I NŌ TEIE MAHANA

IA VAI ARA NOA RA TĀTOU

'AITA Ā TEIE FIFI MA'I I ORE ATURA

A FA'A'OHIPA I TE MAU
RAVEA PĀRURU

MĀURUURU E FA'AITOITO